

Dünya Şiir Gününde Söz Şiirin

– Halil MANUŞ · 21 Mart 2014

DÜNYA ŞİİR GÜNÜNDE SÖZ ŞİİRİN

2000 yılında UNESCO bir karar alır.

Bundan sonra her yıl 21 Mart “Dünya Şiir Günü” olarak kutlanılacak diye.

Sözüm ona sanki o karar alınmasaydı şiir yok mu sayılacaktı? Elbette hayır.

Ama böylesi günler yılda bir defa da olsa tekrar etme, hatırlatma adına işaret fişegi gibi olmakta bence.

Başka günler şairden, şiirden ilgilenmeyen nice kurumlar, kuruluşlar, vakıflar, dernekler, partiler ve birlikler belki kendi reklamları için belki de “demedi demesinler” diye etkinlik düzenliyorlar, şiirler okuyorlar, şairleri anıyorlar.

Madem bugün Dünya Şiir günü, o zaman şiir adına bizimde söyleyecek sözümüz olmalı diye düşündüm. Zaten şiir en kısa tanımı ile söz sanatı değil midir?

Söz sanatı derken, sayfalar dolusu söz edip ama meramını anlatamayanların sözünden bahsetmiyorum. Öyle bir söz söylemelisin ki, duyanda sanki şimşek etkisi yapmalı, ya da sessiz çoğunluğun tüm sesini tek nefeste söylerken bazen kelleler gitmeli bazen de dökülecek onca kanı bir sözle durdurmalı.

“Söz ola kese savaşı

Söz ola kestire başı

Söz ola ağılı aşı

Bal ile yağ ede bir söz”

UNESCO gün belirlemeden çağlar önce Yunus Emre bu dörtlüğünün her dizesinde bir söz söylemekte ama ne söz... İşte şiir “söz sanatıdır” derken böylesi sözleri kastediyoruz.

Her ne kadar şiiri şair söyleyip yazmışsa da; o şiir söylenip yazıldıktan sonra artık aranan, şairi değil, yazdığı şiiridir. Çünkü şairler ölümlü fakat şiirler ölümsüzdür.

“Âvâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal,

Bâki kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş...”

Diyen Baki; bu dünyadan göçeli yıllar değil asırlar olmuş olsa da, “Âlemde sesin Davut gibi çınlasın!.. Gök kubbede baki kalan sadece hoş bir sedadır; kalıcı olan sadece odur” diye sadeleştirebileceğimiz sözü

hâlâ ölümsüzlüğünü korumakta, dilden dile aktarılmaktadır.

Şiirdeki söz öyle güçlüdür ki; onun gücü nicelerine boyun eğdirir, nice zalimlere, nice namussuz alçaklara meydan okur, önüne çekilen setleri hallaç pamuğu gibi savurur atar, çiğneyip geçer.

“Diyorlar ki sus, sus, sus / Susmam, susmam, susmam ben.
Varken bunca namussuz / Susmam, susmam, susmam ben.

Ağa diye bey diye / Boyun eğmem kimseye,
Bir deli şart bir köye / Susmam, susmam, susmam ben...”

Diye başlayıp devam eden şiirinde Ozan Arif, kendini Şeyh Edebalı'nın (k.s) “Bilesin ki; atın iyisine doru, yiğidin iyisine deli derler” sözüne gönderme yaparak “deli” diye tarif edip sıralamaktadır neden susmayacağını.

Mehmet Emin Yurdakul; şairlerin susmaması, bilakis gördükleri haksızlık karşısında haykırması gerektiğini şöyle ifade eder:

“Bırak beni haykırayım, susarsam sen mâtem et;
Unutma ki şâirleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir;”

Şairler sadece görülen haksızlık karşısında haykırmazlar elbette. Gönüllere de seslenirler kimi zaman. Şairin sesini kendi sesi gibi kabullenen sevdalılar sarırlılar şiire ve Abdurahim Karakoç gibi başlarlar söylemeye.

“Sarı saçlarını deli gönlüme
Bağlamışlar çözülmüyor Mihriban
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor Mihriban”

Şiir nedir diye tarif etmek için yola çıkan Arif Damar bir cümlesine “Şiir dilsizleri konuşturur, sağırın kulaklarını açar” diye belirtirken; dolayısıyla da şairleri dilsizleri konuşturan, sağırın işitmesini sağlayan uzman bir doktora benzetmektedir beklide.

Görülüyor ki şiir ve şair gizem doludur. Tarifi tam olarak yapılamamaktadır. Ancak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da şiir nedir sorusuna cevap aranacaktır.

Öyle uzun, süslü tarif olmasa da bende şiiri ve şairi az ve öz olarak şöyle tanımlamaktayım; şiir su, şair

kap...

Œir hangi Œairin gönöl kabına girerse onun Œeklini almakta.

Sizce de öyle değil mi dostlar?